

1355

AVIZ
referitor la proiectul de Lege privind unele măsuri necesare pentru aplicarea unor regulamente și decizii ale Consiliului Uniunii Europene, precum și instrumente de drept internațional privat în domeniul obligațiilor de întreținere

Analizând proiectul de Lege privind unele măsuri necesare pentru aplicarea unor regulamente și decizii ale Consiliului Uniunii Europene, precum și instrumente de drept internațional privat în domeniul obligațiilor de întreținere, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.205 din 03.08.2011,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de lege are ca obiect de reglementare unele măsuri necesare pentru aplicarea unor regulamente și decizii ale Consiliului Uniunii Europene, precum și instrumente de drept internațional privat în domeniul obligațiilor de întreținere.

Proiectul de lege se încadrează în categoria legilor ordinare, prima Cameră sesizată fiind Senatul, în conformitate cu prevederile art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată.

2. Din perspectiva dreptului european, elaborarea proiectului de lege este determinată de necesitatea stabilirii în sistemul de drept național a unui cadru juridic necesar punerii în aplicare a **Regulamentului (CE) nr.4/2009 al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații.**

Având la bază necesitatea creării și menținerii în cadrul UE a unui spațiu de libertate, securitate și justiție comun, în interiorul căruia este asigurată libera circulație a persoanelor, regulamentul

menționat instituie **măsuri în domeniul cooperării judiciare în materie civilă** ce se bazează, cu precădere, pe principiul recunoașterii reciproce a hotărârilor adoptate de instituțiile competente, pentru acele hotărâri ce cuprind elemente de extraneitate (transfrontaliere).

Regulamentul face trimitere astfel - în cadrul art.15 - la **Protocolul de la Haga din 23 noiembrie 2007 privind legea aplicabilă obligațiilor de întreținere** și stabilește reguli privind recunoașterea, forța executorie și executarea hotărârilor ce intră sub incidența sa, eliminând, pentru statele *care au obligații în temeiul Protocolului de la Haga din 2007*, procedura de exequatur. În acest sens, art.17 alin.(2) din regulament prevede: „ *O hotărâre pronunțată într-un stat membru care are obligații în temeiul Protocolului de la Haga din 2007 și care este executorie în statul membru respectiv, este executorie în alt stat membru fără a fi necesară încuviințarea executării* ”.

Pe de altă parte, prin **Decizia Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind încheierea de către Comunitatea Europeană a Protocolului de la Haga din 23 noiembrie 2007 privind legea aplicabilă obligațiilor de întreținere**, se stabilește competența Uniunii Europene (*Comunității Europene în text*) **cu privire la toate aspectele reglementate de protocol**, aplicabilitate ce nu aduce totuși atingere pozițiilor unor state membre UE care nu au participat la adoptarea acestei decizii (*Regatul Unit și Danemarca*).

Este necesar să precizăm că recunoașterea într-un stat membru a unei hotărâri în materie de obligații de întreținere, în condițiile stabilite de protocol, are drept scop numai permiterea recuperării creanței de întreținere stabilite prin hotărâre **și nu implică și recunoașterea de către statul respectiv a relațiilor de familie, rudenie, căsătorie sau alianță** care stau la baza obligației de întreținere ce a condus la pronunțarea hotărârii.

Pentru a facilita recuperarea transfrontalieră a creanțelor de întreținere, regulamentul instituie un **regim de cooperare între autoritățile din statele membre**, care au de altfel și obligația să acorde **asistență creditorilor și debitorilor de întreținere**, pentru ca aceștia să își poată exercita în condiții corespunzătoare drepturile lor într-un alt stat membru. De asemenea, în funcție de necesități, autoritățile naționale trebuie să procedeze, printre altele, și la **schimburi de informații în vederea localizării debitorilor și creditorilor și a identificării veniturilor și bunurilor acestora**.

În acest context juridic european, prezentul proiect de lege are drept finalitate facilitarea punerii în aplicare a regulamentului menționat, demers juridic ce va completa cu norme, în principal de drept procedural, dispozițiile relevante din **Legea 287/2009 privind Codul Civil** și din **Legea nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă**.

Pe de altă parte, sub aspectul stabilirii raportului cu legislația europeană, proiectul este în consonanță cu **principiul aplicării prioritare a reglementărilor UE** statuat de **art.148 alin.(2) din Constituția României**, și de **practica constantă a Curții Europene de Justiție** și preluat în art.5 din noul Cod civil: „*În materiile reglementate de prezentul cod, normele dreptului comunitar se aplică în mod prioritar, indiferent de calitatea sau statutul părților*”. Mai mult decât atât, acest principiu este reiterat chiar în dispozițiile ce au incidență directă cu materia reglementată, și anume **Cartea VII. - Dispoziții de drept internațional privat** care, la **art.2557 alin.(3)** stabilește: „*Dispozițiile prezentei cărți sunt aplicabile în măsura în care convențiile internaționale la care România este parte, dreptul Uniunii Europene sau dispozițiile din legile speciale nu stabilesc o altă reglementar*”..

Referitor la stabilirea cadrului juridic necesar punerii în aplicare a Regulamentului (CE) nr.4/2009, apreciem că proiectul dezvoltă o **structură juridică logică, ce urmărește îndeaproape textul regulamentului**, în sensul că identifică organismele/instituțiile naționale, pe ierarhii administrative cărora le atribuie competențele și le stabilește obligațiile prevăzute de regulamentul european.

Având în vedere cele expuse mai sus, proiectul se armonizează cu dreptul european și adoptarea acestuia va contribui la facilitarea punerii lui în aplicare.

3. Proiectului de lege îi lipsește **formula introductivă** consacrată la art.42 alin.(2) din **Legea nr.24/2000, republicată**, cu modificările și completările ulterioare, care trebuie plasată după titlu:

„Parlamentul României adoptă prezenta lege”.

4. La **art.1 alin.(1)**, pentru respectarea prevederilor art.49 alin.(1) din **Legea nr.24/2000, republicată**, cu modificările și completările ulterioare, **cele trei enumerări** trebuie identificate prin utilizarea literelor mici urmate de o paranteză, nu prin liniuțe.

Reiterăm observația pentru toate situațiile similare din cadrul proiectului.

Tot la cele trei enumerări, întrucât, potrivit prevederilor art.38 alin.(3) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu este permisă prezentarea unor explicații prin folosirea parantezelor, este necesară eliminarea acestora.

Formulăm aceeași observație și pentru **art.22**.

La **prima liniuță**, este necesară înlocuirea sintagmei „Regulamentul Consiliului (CE) nr.4/2009 al Consiliului” prin sintagma „Regulamentul (CE) nr.4/2009 al Consiliului”.

La **liniuța a treia**, pentru redarea titlului corect al Deciziei la care se referă textul, astfel cum a fost aceasta publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, este necesară înlocuirea expresiei „din străinătate” prin expresia „în străinătate”.

La **alin.(2)**, pentru respectarea modalității de marcare a alineatelor, folosită în cadrul proiectului, este necesar ca trimiterea să se facă prin utilizarea parantezelor, astfel: „prevăzute la alin.(1)”.

Observația privește toate situațiile asemănătoare din cuprinsul proiectului.

Cât privește precizarea potrivit căreia **obligăția de întreținere este cea reglementată în Legea nr.4/1953 - Codul familiei**, semnalăm că potrivit art.230 lit.m) din Legea nr.71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr.287/2009 privind Codul civil, la data intrării în vigoare a Codului civil (1 octombrie 2011), se **abrogă Legea nr.4/1953**, dispozițiile care formează materia dreptului familiei fiind încorporate în noul Cod civil, Cartea a II-a - „Despre familie”, Titlul V - „Obligația de întreținere”.

5. La art.2 alin.(3), pentru o exprimare proprie stilului normativ, propunem înlocuirea cuvântului „menționate” prin „prevăzute”.

Formulăm aceeași propunere pentru toate situațiile similare din cadrul proiectului.

Totodată, pentru un plus de precizie, propunem înlocuirea sintagmei „menționate la art.4” prin sintagma „prevăzute la art.4 **alin.(3)**”. Menționăm că alin.(3) este singurul care se referă la informarea pe care trebuie să o facă statele contractante. De altfel, menționăm și că, inclusiv în Decizia Consiliului nr.2011/432/UE din 9 iunie 2011 privind aprobarea, în numele Uniunii Europene, a Convenției de la Haga din 23 noiembrie 2007 privind obținerea pensiei de întreținere în străinătate pentru copii și alți membri ai familiei, se precizează, în cadrul preambulului, la pct.11, că statele membre ar trebui să informeze Comisia cu privire la autoritățile

centrale desemnate în conformitate cu articolul 4 **alineatul (3)** din convenție.

6. La **art.3 alin.(1)**, întrucât Cap.V din Regulament nu are ca obiect efectuarea unui control, ci asigurarea accesului la justiție, scop în care statele membre acordă asistență judiciară părților implicate într-un litigiu care intră sub incidența Regulamentului, recomandăm eliminarea referirii la acest capitol.

La fel, având în vedere că art.56 și 57 se referă la cererile care pot fi formulate (de creditorii care urmăresc recuperarea unor creanțe de întreținere sau de debitorii împotriva cărora există o hotărâre judecătorească în materie de obligații de întreținere), respectiv la conținutul acestor cereri, iar art.58 nu se referă în întregul său la efectuarea controlului, ci doar în cadrul alin.(1) și (2), recomandăm ca trimiterea să se facă doar la art.58 alin.(1) și (2).

La **alin.(2) lit.b)**, pentru unitatea redactării în raport cu celelalte două litere care alcătuiesc alineatul, propunem înlocuirea sintagmei de debut „cerere de recunoaștere” prin sintagma „cererea de recunoaștere”.

7. La **art.5 alin.(1)**, sugerăm revederea trimiterii la art.20 din Regulament, întrucât acesta are ca obiect documentele necesare pentru executare, mai precis documentele pe care reclamantul trebuie să le furnizeze autorităților competente însărcinate cu executarea, respectiv situația în care autoritățile competente ale statului membru de executare pot solicita o traducere a hotărârii judecătorești.

Sugestia vizează și **alin.(3), art.6 alin.(1) și (3)**, precum și **art.7 alin.(1) și (3)**.

8. La **art.8 alin.(1)**, întrucât nu întreg Cap.III are ca obiect efectuarea controlului, ci doar art.12 **alin.(1)**, recomandăm ca trimiterea să se facă doar la acest alineat.

La **alin.(3) prima liniuță**, menționăm că atât art.10 alin.(1) lit.a), cât și art.30 din Convenție vizează recunoașterea și executarea, nu recunoașterea și încuviințarea executării, motiv pentru care sugerăm revederea normei de trimitere.

9. În cadrul **Secțiunii a 2-a a Cap.II**, este necesară indicarea apartenenței anexelor A, B, C, D, întrucât aceasta nu reiese din formularea actuală a articolelor secțiunii.

10. La **art.9 alin.(1)**, semnalăm că art.25 **alin.(3) lit.b)** este cel care se referă la extrasul de hotărâre, alin.(1) lit.b) având ca obiect documentul care atestă caracterul executoriu al hotărârii. Sugerăm revederea textului.

Formulăm aceeași sugestie și pentru **alin.(2)**.

11. La **art.10**, semnalăm că, dintr-o eroare de tastare, în denumirea marginală, abrevierea „art.” se repetă. Este necesară corectura de rigoare.

12. La **art.11 alin.(1) lit.b)**, menționăm că anexa 1 la Convenție are ca obiect formularul de transmitere prevăzut la **art.12 alin.(2)**. Întrucât acesta nu poate fi calificat drept document justificativ, adică document pe care se întemeiază cererea, propunem ca textul să se limiteze la a preciza că cererile respective trebuie să fie însoțite de „documentele prevăzute în anexa 1 la convenție”.

La **alin.(5)**, textul este incomplet, omițând să arate ce trimite Ministerul Justiției spre competentă soluționare. Propunem înlocuirea cuvântului „trimite” prin expresia „le trimite”.

13. La **art.12**, semnalăm că **denumirea marginală** este incompletă, fiind necesară adăugarea sintagmei „debitorului sau ale creditorului”.

La **alin.(3)**, pentru respectarea uzanței redactării actelor normative, propunem ca trimiterea să se facă astfel: „prevăzute de **Legea nr.677/2001** pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare”.

14. La **art.13 alin.(1)**, este necesară scrierea desfășurată a categoriei actului normativ la care se face trimitere, potrivit uzanței redactării actelor normative, și anume **Ordonanța de urgență a Guvernului nr.51/2008**.

Formulăm aceeași observație și pentru **alin.(2)**, **art.14 alin.(3)**, **art.16 alin.(1) și (2)**, precum și pentru **art.17 alin.(1) și (2)**.

15. La **art.14 alin.(1) lit.b)**, pentru un plus de precizie, recomandăm ca trimiterea să se facă la **art.51 alin.(2) lit.h)** din Regulament, care prevede că autoritățile centrale acordă asistență în stabilirea filiației atunci când este necesar pentru recuperarea creanțelor de întreținere.

Observația este valabilă și pentru **lit.c)**, unde recomandăm ca trimiterea să se facă la **art.51 alin.(2) lit.i)** din Regulament, care prevede că autoritățile centrale inițiază sau facilitează intentarea de acțiuni pentru obținerea de măsuri provizorii care au ca scop asigurarea finalizării unei cereri de întreținere.

16. La **art.17 alin.(3)**, deși textul face trimitere la decizia decanului Baroului prevăzută la **art.14 alin.(3)**, menționăm că acest alineat nu prevede în mod expres desemnarea, de către decan, a avocatului prin decizie. Recomandăm revederea celor două texte, în vederea corelării lor.

17. La **art.19 alin.(1) lit.c)**, pentru rigoarea redactării, propunem înlocuirea sintagmei „într-un alt stat terț” prin sintagma „într-un stat terț”.

La **alin.(2)**, întrucât art.28 și 40 din Regulament nu stabilesc condițiile pentru traducerea formularelor și documentelor justificative necesare, așa cum se poate interpreta din modul în care este formulat textul, ci precizează care sunt acestea, propunem înlocuirea sintagmei „în condițiile art.28 și art.40” prin sintagma „prevăzute la art.28 și 40”. Pe cale de consecință, sintagma „sau în condițiile art.44” urmează a fi înlocuită prin sintagma „în condițiile art.44”.

La **alin.(3)**, contextul impune înlocuirea sintagmei „referitoare cooperarea dintre autorități” prin sintagma „referitoare la cooperarea dintre autorități”.

18. La **art.22**, probabil că s-a dorit ca trimiterea să se facă la art.21, nu la art.22, acesta din urmă fiind chiar articolul care conține norma de trimitere, nu norma la care se trimite. Este necesară revederea textului.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București
Nr.883/8.08.2011